

**ДЕРЖАВНА НАДЗВИЧАЙНА ПРОТИЕПІЗООТИЧНА КОМІСІЯ
ПРИ ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСНІЙ ДЕРЖАВНІЙ АДМІНІСТРАЦІЇ**

ПРОТОКОЛ № 2 – 2020
засідання Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії
від 10 вересня 2020 року
м. Тернопіль

- Гайдук Ігор** - заступник голови Тернопільської обласної державної адміністрації, голова комісії
- Марків Володимир** - начальник відділу організації протиепізоотичної роботи Головного управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області, секретар Комісії

У засіданні взяли участь члени комісії:

Богоніс Володимир, Васильків Олег, Дністрян Олександр, Крушельницький Зіновій, Марків Володимир, Розпутній Олександр, Хемич Олег, Хомінець Василь, Цяпа Нінель.

Відсутні члени комісії:

Гавура Олександр, Любий Ігор, Рослий Юрій, Сінгалевич Орест, Слосаревський Микола, Стахів Володимир, Чайчук Оксана.

На засідання державної надзвичайної протиепізоотичної комісії запрошені:

Червінський Сергій Миронович – заступник директора Тернопільської регіональної державної лабораторії Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів;

Дідух Василь Михайлович – заступник начальника управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції в області.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Епізоотична ситуація в Україні та області щодо африканської чуми свиней (далі-АЧС) та вплихи запобігання. Про хід оздоровчих заходів в господарському

дворі Гліви Г.М. у с.Тaurів Козівського району (доповідач: Марків Володимир – начальник відділу організації протиепізоотичної роботи Головного управління Держпродспоживслужби в області).

2. Епізоотична ситуація в області щодо туберкульозу, лейкозу, лептоспірозу. Результати досліджень та шляхи запобігання захворюванням (доповідач: Марків Володимир – начальник відділу організації протиепізоотичної роботи Головного управління Держпродспоживслужби в області).

3. Епізоотична ситуація в області щодо грипу птиці. Потенційна загроза та шляхи запобігання спалахам хвороби (доповідач: Марків Володимир – начальник відділу організації протиепізоотичної роботи Головного управління Держпродспоживслужби в області).

4. Епізоотична ситуація в Україні та області щодо сказу. Пероральна імунізація диких м'ясоїдних тварин (доповідач: Марків Володимир – начальник відділу організації протиепізоотичної роботи Головного управління Держпродспоживслужби в області).

1. СЛУХАЛИ:

Марків Володимир - ознайомив присутніх із епізоотичною ситуацією в Європі, Україні та області щодо АЧС. Навів приклади останніх двох спалахів захворювання в області у поточному році. Назвав заходи, які проводяться для оздоровлення неблагополучного пункту у с.Тaurів Козівського району .

ВИСТУПИЛИ:

Василь Хомінець – зазначив, що АЧС несе загрозу економічній безпеці України і що при кожному випадку захворювання необхідно проводити детальне розслідування для встановлення шляхів занесення збудника хвороби.

Крушельницький Зіновій - вказав на необхідність проведення обліку всіх господарств індивідуального сектору, які утримують свиней. Наголосив, що саме дрібні господарства несуть найбільшу загрозу спалахів АЧС.

Богопіс Володимир – наголосив, що в індивідуальних господарствах чисельність тварин дуже нестабільна і при піднятті ціни на свинину, тварини можуть бути здані на забій упродовж кількох днів.

Гайдук Ігор - підсумовуючи виступи зобов'язав, що у питаннях профілактики АЧС мають брати участь також керівники районних державних адміністрацій та об'єднаних територіальних громад. Наголосив на потребі посилення контролю за роботою свиногосподарств та необхідності розгляду

питання на засіданнях державних надзвичайних протиепізоотичних комісій при районних державних адміністраціях.

ВИРІШИЛИ:

1. Вважати епізоотичну ситуацію щодо африканської чуми свиней у Козівському районі неблагополучною, а на території області – загрозовою.

2. Визнати роботу з проведення оздоровчих заходів щодо АЧС в господарському дворі Гливи Г.М. у с.Таурів Козівського району задовільною, а з проведення запобіжних заходів у с.Таурів Козівського району недостатньою.

3. Головному управлінню Держпродспоживслужби в області (далі - Головне управління):

1) зобов'язати керівників Козівського районного управління Головного управління Держпродспоживслужби в області та Козівської районної державної лікарні ветеринарної медицини активізувати роботу з проведення запобіжних заходів щодо АЧС у с.Таурів Козівського району.

2) забезпечити протягом вересня місяця 2020 року відбір проб біоматеріалу не менше, як від 10% забитих свиней із зони захисту (с.Таурів), для дослідження на АЧС і при отриманні негативних результатів дозволяти власникам виготовляти з продуктів забою м'ясні консерви для власного споживання.

3) посилити державний інспекторський контроль і нагляд за дотриманням закритого режиму роботи спеціалізованих свиногосподарств;

4) перевірити виконання вимог приписів, складених за результатами планових перевірок роботи свиногосподарств, забійних та м'ясопереробних підприємств, а також закладів торгівлі продукцією тваринного походження, проведених у поточному році;

5) через засоби масової інформації постійно проводити роз'яснювальну роботу серед власників свиней щодо методів запобігання занесенню збудника АЧС в господарства, а також про порядок дій при підозрі на АЧС;

6) ініціювати негайний розгляд питання профілактики АЧС на засіданнях державних надзвичайних протиепізоотичних комісій при районних державних адміністраціях та виконкомах міських рад;

7) забезпечити проведення планового моніторингу на АЧС серед свійських тварин та у дикій фауні.

4. Керівникам (власникам) спеціалізованих свиногосподарств рекомендувати:

1) забезпечити дотримання закритого режиму роботи господарств;

2) заборонити працівникам ферм утримувати свиней у своїх домашніх господарствах;

3) при будь-яких проявах захворювань у свиней – негайно інформувати державну службу ветеринарної медицини.

5. Керівникам органів місцевого самоврядування:

1) постійно проводити роз'яснювальну роботу серед населення щодо забезпечення належних санітарних вимог при утриманні свиней в індивідуальних господарствах, а також щодо поводження з трупами тварин, у випадку загибелі;

2) вживати необхідних заходів щодо недопущення торгівлі тваринами та продуктами тваринного походження у невідведених та необлаштованих місцях;

3) у випадку виявлення вищевказаних порушень – винних осіб притягувати до адміністративної відповідальності.

Проект рішення Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії (далі – ДНПК) із першого питання ставиться на голосування.

Голосували: за - 10 членів ДНПК; проти – 0; утримались – 0.

2. СЛУХАЛИ:

Марків Володимир - ознайомив присутніх із епізоотичною ситуацією в області щодо туберкульозу, лейкозу та лептоспірозу. Нагадав про складність у вирішенні питання організації контрольно-діагностичних забоїв тварин, які дали позитивну реакцію на туберкулін.

Висвітлюючи питання лейкозу - зазначив, що в останні роки збудника хвороби часто розносили заготівельники живності, які продавали в індивідуальні господарства корів, інфікованих вірусом лейкозу. Наголосив, що у вирішенні цієї проблеми потрібна допомога органів Національної поліції.

Розглядаючи питання лептоспірозу, відзначив, що господарства самовільно закупають полівалентні вакцини, які містять антигенні матеріали лептоспір, що при планових дослідженнях на лептоспіроз дає позитивні результати, хоч хвороби, фактично, немає.

ВИСТУПИЛИ:

Дністрян Олександр – нагадав, що, у зв'язку з введенням карантину з причини COVID-19, Держпродспоживслужба не проводить перевірок молочно-товарних ферм, через що нема повної інформації про поводження з тваринами, які дали позитивні реакції на туберкулін, або були інфікованими вірусом лейкозу. Невідомо також про використання молока від таких корів.

Богопіс Володимир – зазначив, що контроль за туберкульозною інфекцією проводиться не лише методом алергічних досліджень, але й патанатомічно та лабораторно. Наголосив на потребі встановлення контролю за роботою заготівельників, які часто закупають тварин без ветеринарних документів, а транспорт, яким їх перевозять не піддають дезінфекції.

Розпутній Олександр – вказав на доцільність створення робочих груп із працівників Держпродспоживслужби та підрозділів Національної поліції для проведення спільних рейдів, з метою контролю за рухом транспортних засобів, які перевозять тварин.

ВИРІШИЛИ:

1. Головному управлінню Держпродспоживслужби в області:

- 1) забезпечити, у повних обсягах, дослідження великої рогатої худоби в господарствах всіх форм власності на туберкульоз і лейкоз, а в спеціалізованих свиногосподарствах - маточного поголів'я свиней та кнурів на лептоспіроз;
- 2) взяти на контроль тварин, які дали позитивну реакцію на туберкулін або були інфікованими вірусом лейкозу (РІД-позитивні), заборонити продаж та використання від них молока та молочної продукції, проводити епізоотичні розслідування щодо походження цих тварин та повідомляти про їх захворювання органи охорони здоров'я та місцевого самоврядування;
- 3) визначати спеціалістів ветеринарної медицини, відповідальних за забій таких тварин і відбір біоматеріалу для продовження лабораторних досліджень на вищевказані захворювання;
- 4) зібрати інформацію щодо проведення відомчими спеціалістами ветеринарної медицини вакцинацій тваринам та зобов'язати начальників районних управлінь Головного управління Держпродспоживслужби в області погоджувати схеми проведення протиепізоотичних заходів в господарствах.

2. Керівникам (власникам) спеціалізованих господарств:

- 1) для профілактики інфекційних захворювань у тварин застосовувати лише біопрепарати, зареєстровані в Україні і подавати на погодження пачальникам районних управлінь Головного управління Держпродспоживслужби в області схеми протиепізоотичних заходів;
- 2) при виявленні в господарствах тварин, позитивно реагуючих на туберкулін, або РІД – позитивних, негайно відправляти їх на контрольню-діагностичний забій, а приміщення, де вони утримувались – піддавати дезінфекції;
- 3) закупівлю тварин для оновлення стада проводити лише з господарств, благополучних щодо заразних захворювань, після вивчення епізоотичної ситуації та письмового підтвердження їх епізоотичного благополуччя.

3. Головному управлінню Національної поліції в області спільно з Головним управлінням Держпродспоживслужби в області:

1) створити робочу групу для проведення рейдів, з метою контролю за рухом транспортних засобів, які перевозять тварин, зокрема за наявністю у водіїв супровідних ветеринарних документів, які б засвідчували про походження та клінічний стан цих тварин.

2) при відсутності супровідних ветеринарних документів на тварин – до власників (водіїв) транспортних засобів застосовувати штрафні санкції.

Проект рішення ДІПК з другого питання ставиться на голосування.

Голосували: за - 10 членів ДІПК; проти – 0; утримались – 0.

3. СЛУХАЛИ:

Марків Володимир - висвітлив дані моніторингу на грип птиці за 2020 рік. Нагадав, що в даний час йде активна міграція дикої перелітної птиці, яка часто зупиняється на відпочинок на полях і водоймах а при контакті з домашньою птицею може інфікувати її збудниками інфекційних захворювань, в тому числі вірусом грипу.

ВИСТУПИЛИ:

Володимир Богоніс – нагадав про останній спалах грипу птиці, який мав місце в області у січні 2017 року і наголосив, на потребі постійного моніторингу на грип, особливо весною і восени – у час масової міграції птахів.

Крушельницький Зіновій – зазначив, що потенційним джерелом збудника грипу може бути продукція птахівництва і нагадав, що не всі птахогосподарства області, які займаються виробництвом яйця та проводять його маркування.

ВИРІШИЛИ:

1. Враховуючи епізоотичну ситуацію щодо грипу птиці в європейських країнах, а також осінню міграцію дикої перелітної птиці, вважати ситуацію із можливості занесення на територію області збудника грипу птиці – загрозовою.

2. Власникам (керівникам) спеціалізованих птахогосподарств області:

1) забезпечити дотримання закритого режиму роботи птахогосподарств;

2) будь-який завіз птиці проводити лише за погодженням з державною службою ветеринарної медицини, після письмового підтвердження епізоотичного благополуччя господарства-постачальника;

3) забезпечити працівників господарств двома змінними комплектами спецодягу та спецвзуття і не допускати до роботи у домашньому одязі та взутті;

4) налагодити централізоване прання спецодягу і не допускати винесення його за межі господарства;

5) піддавати маркуванню все товарне яйце, яке направляється для реалізації в заклади роздрібної та оптової торгівлі.

5. Власникам птиці індивідуальних господарств населення:

1) не допускати контакту свійської птиці з дикою та синантропною на водоймах, полях, інших місцях перебування диких птахів;

2) не проводити підгодівлі і не приносити у свої домашні господарства дикої перелітної птиці, яка зупиняється на відпочинок на водоймах поблизу населених пунктів;

3) при захворюванні і загибелі птиці - негайно повідомляти спеціалістів державної служби ветеринарної медицини і не викидати трупи птиці в лісопосадки, водойми, сміттєзвалища і т. ін., а піддавати їх утилізації методом спалювання та захоронення останків.

6. Головному управлінню Держпродспоживслужби в області:

1) посилити контроль за роботою спеціалізованих птахогосподарств, погоджувати схеми проведення протиепізоотичних заходів;

2) забезпечити вчасне проведення моніторингу на грип свійської, дикої та синантропної птиці;

3) проводити роз'яснювальну роботу серед населення щодо методів профілактики грипу та інших захворювань птиці.

Проект рішення ДНПК з третього питання ставиться на голосування.

Голосували: за - 10 членів ДНПК; проти – 0; утримались – 0.

4. СЛУХАЛИ:

Марків Володимир - ознайомив присутніх з епізоотичною ситуацією в області щодо сказу за 2019-2020 роки. Зазначив, що після проведення у 2018 та 2019 роках пероральної імунізації диких м'ясоїдних тварин (лисиць) від сказу – епізоотична ситуація щодо цього захворювання значно покращилась. Наголосив про порядок продовження осінньої кампанії з вакцинації лисиць у 2020 році, а також про роз'яснювальну роботу серед населення, проведену спеціалістами ветеринарної медицини області ще до початку кампанії.

ВИРІШИЛИ:

1. Вважати епізоотичну ситуацію щодо сказу на території Борщівського і Бучацького районів – неблагополучною, а в інших районах області та м.Тернопіль – загрозовою.

2. Головному управлінню Держпродспоживслужби в області :

- 1) провести у повних обсягах вакцинації від сказу всіх собак і котів, які утримуються на території області;
- 2) при підозрі на сказ направляти спеціалістів на місця для проведення епізоотичного розслідування;
- 3) визначити із числа спеціалістів районних управлінь та районних державних лікарень ветеринарної медицини осіб, відповідальних за проведення пероральної імунізації диких м'ясоїдних тварин від сказу, зокрема за відбір біоматеріалу із відстріляних лисиць для лабораторного контролю за якістю проведення імунізації;
- 4) проводити роз'яснювальну роботу серед населення з питань профілактики сказу та поводження громадян, особливо дітей під час осінньої кампанії з імунізації диких м'ясоїдних тварин.

3. Керівникам органів місцевого самоврядування:

- 1) взяти на облік всіх собак і котів на підконтрольних територіях і постійно здійснювати контроль за дотриманням громадянами правил їх утримання;
- 2) при виявленні фактів порушень – винних осіб притягувати до адміністративної відповідальності.

Проект рішення ДНПК з четвертого питання ставиться на голосування.

Голосували: за - 10 членів ДНПК; проти –0; утримались – 0.

Голова комісії

Секретар комісії

Ігор ГАЙДУК

Володимир МАРКІВ